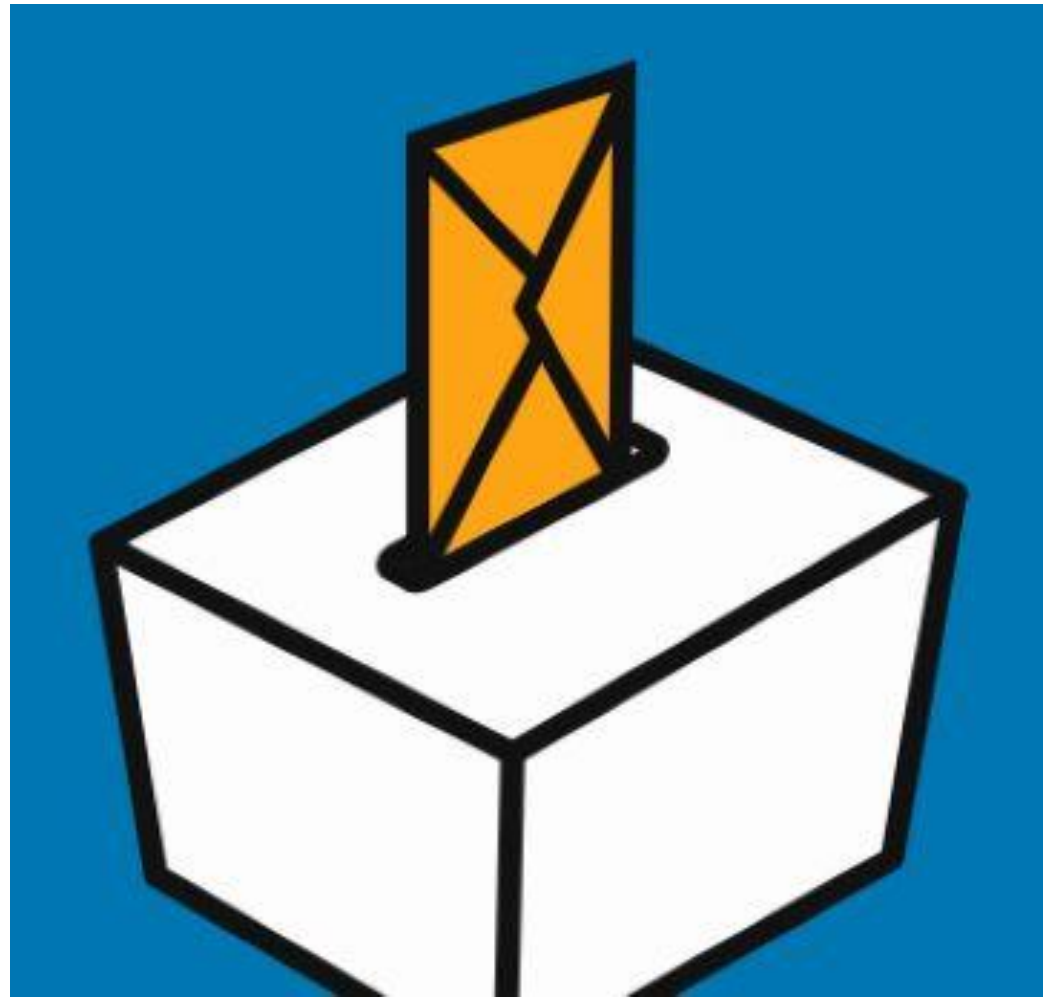

On va el meu vot?

Algunes idees per entendre el com i el perquè del que anomenem “sistema electoral”

**De què
parlarem?**

Per què votem?

Les regles del joc

**Convertim vots en
escons**

**Coses que podem
concloure**

1. Per què votem?

Votem per decidir...

On anem de viatge de fi de curs.

La delegada/delegat de la classe.

La/el presidenta del Barça.

La cançó guanyadora del festival d'Eurovisió.

Com distribuïm els escons dels parlaments.

La/el president/a dels Estats Units.

Qüestions que sorgeixen

Com ho
decidim?

Serveix
sempre el
mateix?

Què hem de
tenir en
compte??

Per veure-ho,
organitzem
una votació...

Un cas pràctic

- El Districte de Sarrià Sant Gervasi rep un local en herència d'un veí del barri. El testament estableix que el districte ha de decidir què fer amb la participació de les associacions i instituts de secundària del barri. Què s'hi pot fer?
 - Una piscina, una ludoteca, una biblioteca, un local social per joves, un per gent gran o....no sap ben bé què...
- Truca al vostre institut i demana que es triïn **4 representants dels alumnes** perquè formin part del grup que estudiarà què fer.
- S'encarrega als alumnes de Batxillerat el disseny de com triar els 4 representants.....

Sistema: les 4 persones més votades

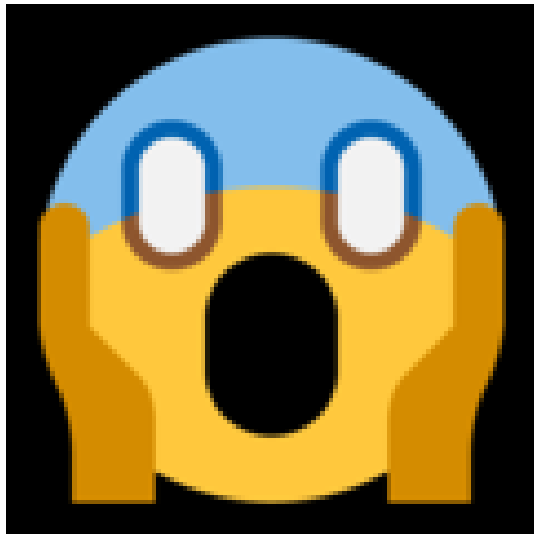
Sistema: 1 alumne= 1 vot.

Una persona candidata per curs (6).

Resultats:

- Candidat 1r ESO: **82** vots
- Candidat 2n ESO: **97** vots
- Candidat 3r ESO: **78** vots
- Candidat 4t ESO: **67** vots
- Candidat 1r Batxi: 62 vots
- Candidat 2n Batxi: 63 vots
- Abstencions: 78
- Vots nuls: 22

Conseqüència més evident.....

- Batxillerat no té cap persona representant!!!! Per què??????
- Sobre-representació candidats cursos inferiors??? ESO representa el 76% del cens...
- És just?
- És adequat als objectius?
- Què podem fer??????

Canviar alguna/es de les regles del joc

- Veure si podem augmentar el número de representants a 5 (al menys així Batxi pot escollir 1 representant).
- Restringir el “dret de vot”: els de 1r ESO no poden votar perquè encara són immadurs.
- Establir una assignació de representants per grups (*)
 - 1r i 2n d’ESO trien 1 representant conjunt i la resta de cursos escullen 1 representant cadascun.
 - Batxillerat escull 2 representants i la resta de cursos els altres 2.
 - (*) Establiment de una unitat electoral = DISTRICTE o CIRCUMSCRIPCIÓ ELECTORAL.

2. LES REGLES DEL JOC = EL SISTEMA ELECTORAL

Sistema electoral

- Què és?

Les regles del joc: conjunt de normes que **regulen com** es durà a terme i com es **comptabilitzarà** la participació dels ciutadans en l'elecció de les persones que ocuparan càrrecs polítics...

- GOVERNANTS (caps dels govern).
- MEMBRES DELS PARLAMENTS (congrés, senat...)

**En què ens
hem de
fixar per
entendre
com
funciona
un sistema
electoral?**

1. Qui té dret a vot?
2. A qui hem d'escollir?
3. Quants representants escollim?
4. Com convertim el número de vots en número d'escons
5. Comptem TOTS els vots?

Qui té dret a vot?

- Sufragi universal = sense discriminació per raça o gènere.
- Però “universal” vol dir tothom????
NOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
- Restriccions comunes:
 - Per nacionalitat
 - Per edat
 - Per situacions concretes (persones preses sentenciades, incapacitats, persones amb malalties mentals...)

A qui s'ha d'escollir?

- **Un únic representant:**
 - La/el presidenta dels Estats Units;
 - La/el presidenta de la República Francesa;
 - La/el president del Barça.
- **Més d'una persona representant:**
 - Les 4 persones representants de l'institut
 - 135, els escons del Parlament de Catalunya.
 - 350, els escons del Congrés espanyol.
 - 785, els escons del Parlament europeu.

Com convertim els vots en escons?

- 1. Sistema majoritari:** el guanyador s'ho endú **TOT**.
 - Districtes d'1 únic representant (membres de la Cambra dels Comuns del Regne Unit). Hi ha 650 membres/650 districtes electorals.
 - Eleccions a 1 únic càrrec (president dels Estats Units, president França...)
 - **Amb un vot de diferència, ja guanyes.**
- 2. Sistema proporcional:** els escons es distribueixen entre els diversos partits en funció dels vots obtinguts.
 - Districtes on s'escull més d'1 representant.
 - Com passem de vots → escons?
FÓRMULA ELECTORAL.
 - Nosaltres fem servir la fórmula d'Hondt o "Llei d'Hondt", n'hi ha d'altres

Compten tots els vots de tots els partits?

- En els sistemes majoritaris, sí, en els sistemes proporcionals, no sempre!!!
- Barrera electoral:
Només es comptaran els vots dels partits que hagin obtingut un número de vots per sobre d'un determinat PERCENTATGE sobre el total de vots vàlids. Aquest percentatge pot ser diferent: 1%, 2%, etc.

Idea: tenim un **pastís tallat a trossos** (escons) i l'hem de distribuir entre uns invitats (partits) només si s'ho mereixen (=barrera electoral). Alguns potser tindran més d'un tall i de dos i altres RES...

.

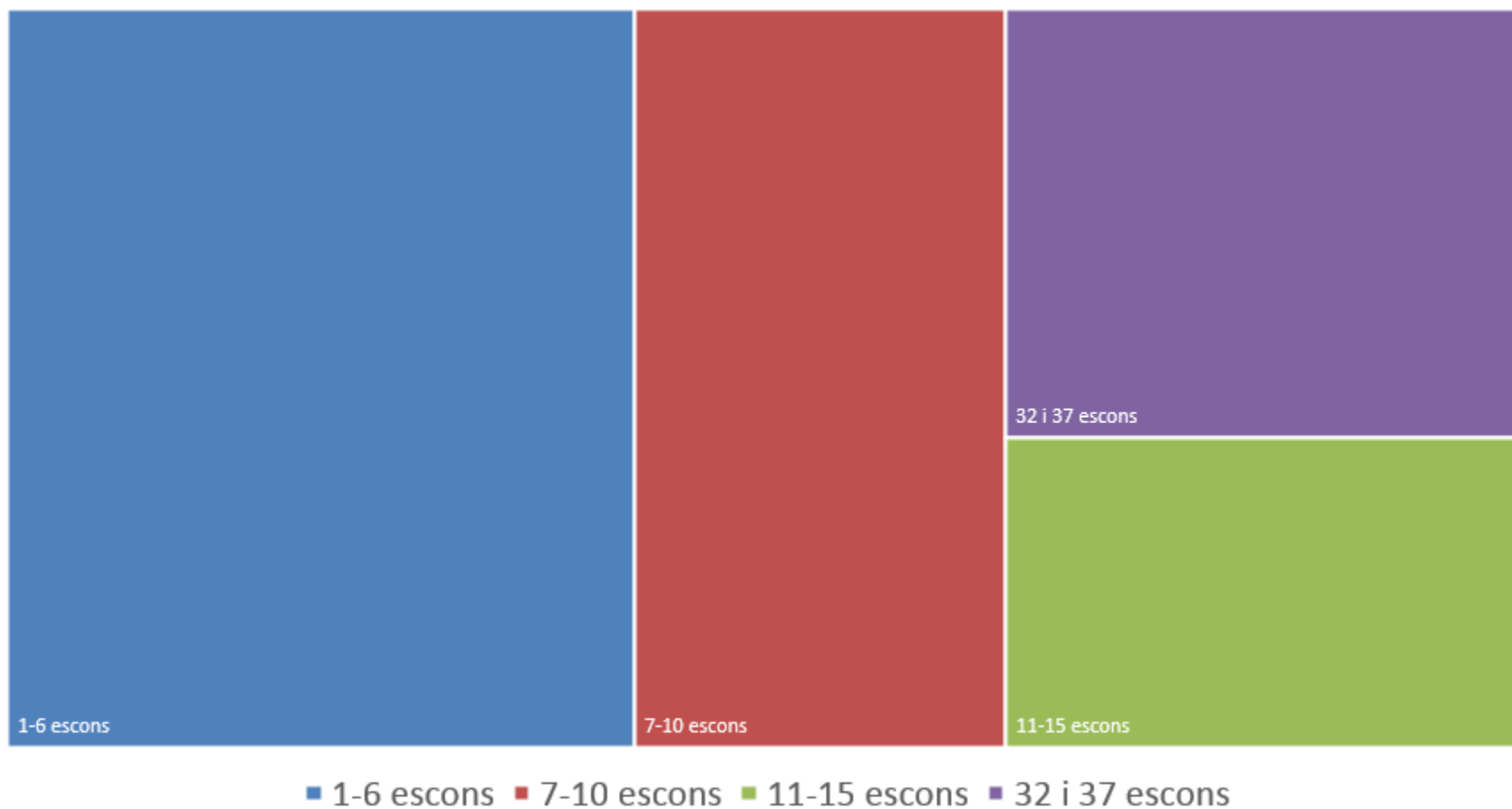
Sistema electoral Estat Espanyol

- **Dret a vot:** sufragi universal directe.
 - Per nacionalitat i convenis internacionals
 - Exclusions: menors d'edat i altres (certes persones preses, persones incapacitades, persones internes psiquiàtriques ->jutge).
- **Sistema proporcional:** distribució d'escons entre més d'un partit (circumscripcions de més d'1 representant –ehem Ceuta i Melilla)
- **52 circumscripcions electorals**
- **Convertim vots en escons amb la Llei d'Hondt** (veurem què és)
- **Barrera electoral:**
 - Sí, n'hi ha: 3% de la circumscripció... "**OJU**": sobre **VOT VÀLID: !!!**

Circumscripcions electorals Congrés dels Diputats 2019

Mida de les circumscripcions i pes sobre el total (%)

Circumscripcions electorals

- Circumscripció electoral = província.
- D'entrada cada província té **2 escons** (excepció: Ceuta i Melilla, només 1).
- La resta d'escons de les províncies estan determinats per la població: **a més població, més escons.**
- Mida mitjana de les circumscripcions: 6,7 escons.

3. Convertim vots en escons

Sobre totes les paraules al voltant del “vot” (dades EG Abril 2019)

Cens electoral	36.898.883
Votants	26.478.140
Vots nuls	276.769
Vots vàlids	26.201.371
Vots en blanc	199.836
Vots a candidatures	26.001.535

Resultats Eleccions Generals 2019

Candidatura	Vots	% vàlids	% cens	Escons	% escons obtinguts
PSOE	7.513.142	28,67%	20,36%	123	35,1%
PP	4.373.653	16,69%	11,85%	66	18,9%
Cs	4.155.665	15,86%	11,26%	57	16,3%
PODEMOS-IU-EQUO	2.897.419	11,06%	7,85%	33	9,4%
VOX	2.688.092	10,26%	7,29%	24	6,9%
ERC-SOBIRANISTES	1.020.392	3,89%	2,77%	15	4,3%
ECP-GUANYEM	615.665	2,35%	1,67%	7	2,0%
JxCAT-JUNTS	500.787	1,91%	1,36%	7	2,0%
EAJ-PNV	395.884	1,51%	1,07%	6	1,7%
PACMA	328.299	1,25%	0,89%	0	0
EH Bildu	259.647	0,99%	0,70%	4	1,1%
PODEMOS-EU	238.061	0,91%	0,65%	2	0,6%
COMPROMÍS	173.821	0,66%	0,47%	1	0,3%
CCa-PNC	137.664	0,53%	0,37%	2	0,6%
NA+	107.619	0,41%	0,29%	2	0,6%
BNG	94.433	0,36%	0,26%	0	0
PRC	52.266	0,20%	0,14%	1	0,3%

**Distribució
d'escons: com
es fa?**

**Imagem
circumscripció
de 5 escons...**

	VOTS	%
Partit A	67.000	30,45%
Partit B	60.000	27,27%
Partit C	49.000	22,27%
Partit D	32.000	14,55%
Partit E	12.000	5,45%
Total	220.000	

**Aplicació
fórmula
d'Hondt**

	Total vots	1	2	3	4	5
Partit A	67.000	67.000	33.500	11.166,67	2.791,67	558,33
Partit B	60.000	60.000	30.000	10.000,00	2.500,00	500,00
Partit C	49.000	49.000	24.500	8.166,67	2.041,67	408,33
Partit D	32.000	32.000	16.000	5.333,33	1.333,33	266,67
Partit E	12.000	12.000	6.000	2.000,00	500,00	100,00

- **És una divisió (!!!):** es divideixen els resultats de cada partit per 1, per 2, per 3 fins a 5 (perquè té 5 escons a distribuir).

Veiem-
ho!!!

- **Eleccions Generals Abril 2019**
 - Granada (7 escons)
 - León (4 escons)
 - Barcelona (32 escons)

Granada 2019, 7 escons

Candidatura	Vots	% vàlids
PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL	177.478	33,88%
PARTIDO POPULAR	96.588	18,44%
CIUDADANOS-PARTIDO DE LA CIUDADANÍA	90.935	17,36%
VOX	73.914	14,11%
UNIDAS PODEMOS	71.466	13,64%
PARTIDO ANIMALISTA CONTRA EL MALTRATO ANIMAL	5.804	1,11%
PARTIDO DE JUBILADOS POR EL FUTURO. DIGNIDAD Y DEMOCRACIA	876	0,17%
ANDALUCÍA POR SÍ	779	0,15%
RECORTES CERO-GRUPO VERDE	630	0,12%
POR UN MUNDO MÁS JUSTO	624	0,12%
PARTIDO COMUNISTA DE LOS TRABAJADORES DE ESPAÑA	391	0,07%
PARTIDO COMUNISTA DEL PUEBLO ANDALUZ	373	0,07%
IZQUIERDA ANTICAPITALISTA REVOLUCIONARIA	257	0,05%

Granada, distribució escons

Candidatura	Vots	1	2	3	4	5	6	7
PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL	177.478	177.478	88.739	59.159,33	44.369,5	35.495,6	29.579,67	25.354
PARTIDO POPULAR	96.588	96.588	48.294	32.196	24.147	19.317,6	16.098	13.798,29
CIUDADANOS-PARTIDO DE LA CIUDADANÍA	90.935	90.935	45.467,5	30311,66	22.733,75	18.187	15.155,83	12.990,71
VOX	73.914	73.914	36.957	24.638	18.478,5	14.782,8	12.319	10.559,14
UNIDAS PODEMOS	71.466	71.466	35.733	23.822	17.866,5	14.293,2	11.911	10.209,43

1 escó: PSOE (117.478) :1
 2n escó: PP (96.588) :1
 3r escó: C's (90.935) :1
 4t escó: PSOE (88.739) :2
 5è escó: VOX (73.914) :1
 6è escó: UNIDAS PODEMOS (71.466) :1
 7è escó: PSOE (59.159,33) :3

Zamora 2019, 3 escons

Candidatura	Vots	% vàlid
PARTIDO SOCIALISTA OBRERO ESPAÑOL	34.628	31,30%
PARTIDO POPULAR	32.750	29,60%
CIUDADANOS-PARTIDO DE LA CIUDADANÍA	18.729	16,93%
VOX	12.887	11,65%
UNIDAS PODEMOS	9.187	8,30%
PARTIDO ANIMALISTA CONTRA EL MALTRATO ANIMAL	585	0,53%
PARTIDO REGIONALISTA DEL PAIS LEONES	405	0,37%
RECORTES CERO-GRUPO VERDE-PARTIDO CASTELLANO-TIERRA COMUNERA	147	0,13%
POR UN MUNDO MÁS JUSTO	141	0,13%
PARTIDO COMUNISTA DE LOS TRABAJADORES DE ESPAÑA	116	0,10%

Zamora, distribució d'escons

Candidatura	Vots	1	2	3
PSOE	95.536	34.628,00	17.314,00	11.542,67
PARTIDO POPULAR	68.530	32.750,00	16.375,00	10.916,67
CIUDADANOS-PARTIDO DE LA CIUDADANÍA	50.945	18.729,00	9.364,50	6.243,00
UNIDAS PODEMOS	35.103	12.887,00	6.443,50	4.295,67
VOX	33.653	9.187,00	4.593,50	3.062,33

1r escó: PSOE (34.628) :1

2n escó: PP (32.750) :1

3r escó: C's (18.729) :1

Barcelona 2019, 32 escons

Candidatura	Vots	% vàlids
PARTIT DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA (PSC-PSOE)	769.548	24,66%
ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA-SOBIRANISTES	716.714	22,97%
EN COMÚ PODEM - GUANYEM EL CANVI	509.016	16,31%
CIUDADANOS-PARTIDO DE LA CIUDADANÍA	373.820	11,98%
JUNTS PER CATALUNYA-JUNTS	316.904	10,16%
PARTIDO POPULAR/PARTIT POPULAR	155.935	5%
VOX	112.019	3,59%
POBLE LLIURE - SOM ALTERNATIVA - PIRATES (Front Republicà)	84.945	2,72%
PARTIT ANIMALISTA CONTRA EL MALTRACTAMENT ANIMAL	50.505	1,62%
RECORTES CERO-GRUPO VERDE	5.845	0,19%
PARTIT COMUNISTA DEL POBLE DE CATALUNYA	2.555	0,08%
IZQUIERDA EN POSITIVO	2.213	0,07%
PARTIT COMUNISTA DELS TREBALLADORS DE CATALUNYA	1.882	0,06%
CONVERGENTS	1.793	0,06%

Barcelona, distribució d'escons

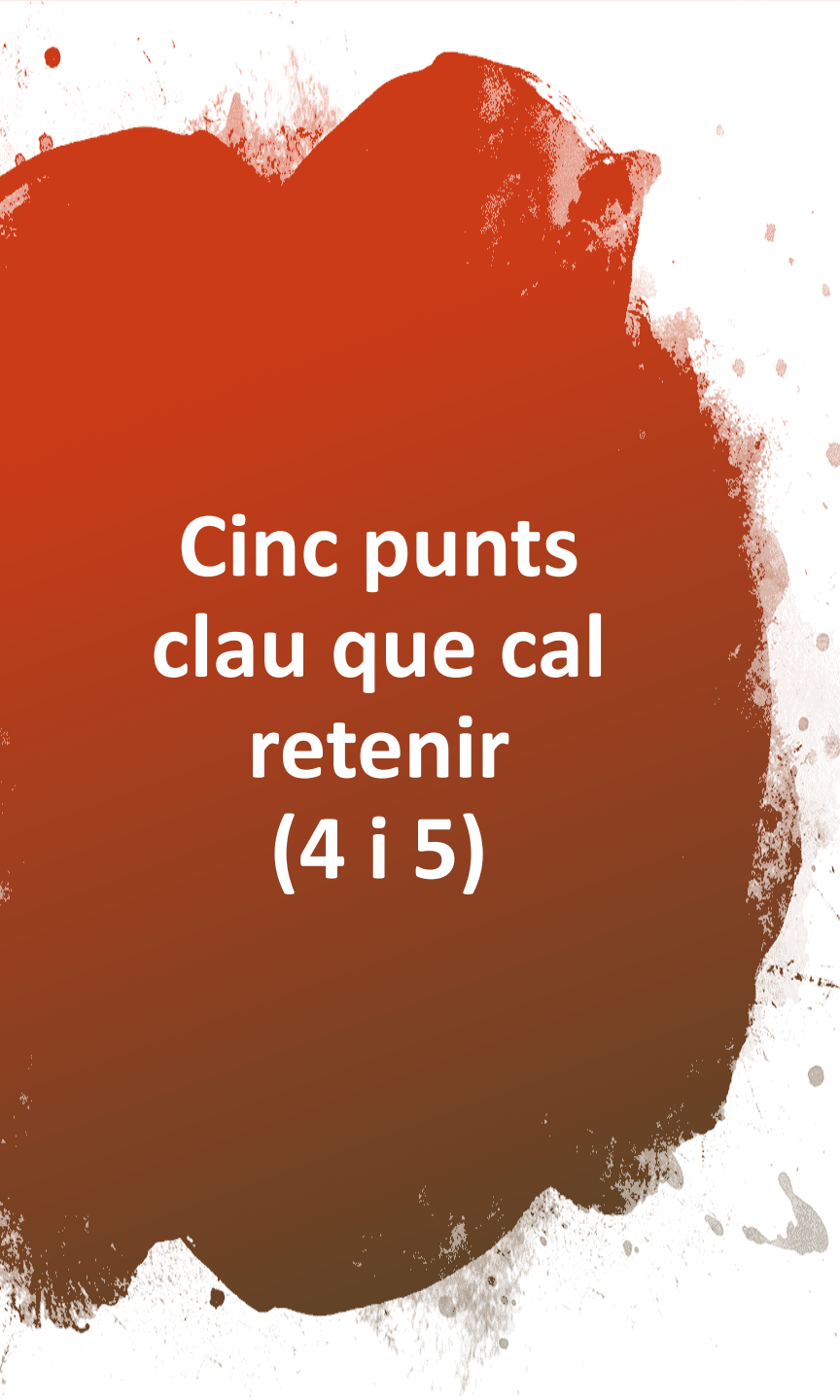
Candidatura	Vots	1	2	3	4	5	6	7	8	9
PSC-PSOE	769.548	769.548 (1)	384.774 (4)	256.516 (8)	192.387 (11)	153.909,60 (17)	128.258 (20)	109.935,43 (24)	96.193,5 (28)	85.505,33 (31)
ERC-SOBIRANISTES	716.714	716.714 (2)	358.357 (6)	238.904,7 (10)	179.178,5 (13)	143.342,80 (18)	119.452,33 (22)	102.387,71 (26)	89.589,25 (30)	79.634,89
ECP-GUANYEM	509.016	509.016 (3)	254.508 (9)	169.672 (14)	127.254 (19)	101.803,20 (27)	84.836,00 (32)	72.716,57	63.627,00	56.557,33
Cs	373.820	373.820 (5)	186.910 (12)	124.606,67 (21)	93.455 (29)	74.764,00	62.303,33	53.402,86	46.727,50	41.535,56
JxCAT-JUNTS	316.904	316.904 (7)	158.452 (15)	105.634,67 (25)	79.226,00	63.380,80	52.817,33	45.272,00	39.613,00	35.211,56
PP	155.935	155.935 (16)	77.967,50	51.978,33	38.983,75	31.187,00	25.989,17	22.276,43	19.491,88	17.326,11
VOX	112.019	112.019 (23)	56.009,50	37.339,67	28.004,75	22.403,80	18.669,83	16.002,71	14.002,38	12.446,56

**4. Coses
que
podem
concloure**

Cinc punts clau que cal retenir (1,2 ,3)

- 1. La mida importa (1)**
Circumscripcions petites: molt poc proporcionals...i n'hi ha **MOLTES!!** Efectes majoritaris.
- 2. La mida importa (2).** “Preu” en vots dels escons: molta variació. Molt més barats a les circumscripcions petites i n'hi ha moltes! Així s'han guanyat moltes majories.
- 3.** Per a partits petits, la concentració de vots en circumscripcions és la clau de l'obtenció d'escons:
 - Si obtinc el 15% dels vots del total d'Espanya, però estan “desparramats” per totes les províncies, no em serveix de gran cosa.
 - Tema (per exemple) Izquierda Unida/VOX/Esquerra Republicana.

Cinc punts clau que cal retenir (4 i 5)

4) Barrera electoral: en la majoria de casos –circumscripcions petites - no aplica (partits amb més del 3% es queden sense escó).

5) A més competitivitat, menys distància entre els partits més votats, **més justa** és la representació, més complicat és obtenir majories al Congrés.

Propostes

- A partir dels resultats de les eleccions d'abril de 2019...
 - Calcular quants escons obtindrien els partits si només hi hagués una única circumscripció (tot l'Estat)
 - Calcular quants escons obtindrien els partits a Catalunya si Catalunya fos una única circumscripció.
 - Calcular els escons com si les comunitats autònomes fossin circumscripcions.
 - Qui guanya? Qui perd?

I a altres
llocs, com
es fa?

